

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 62/2012-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. októbra 2012 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť Mgr. M. Ň., B., zastúpeného A. s. r. o., pre namietané porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 2 CoKR 46/2011 a takto

r o z h o d o l :

1. Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoKR 46/2011 porušil základné právo Mgr. M. Ň. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 CoKR 46/2011-129 z 22. septembra 2011 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Mgr. M. Ň. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 261,82 € (slovom dvestošesťdesiatjeden eur a osemdesiatdva centov), ktorú je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť na účet A. s. r. o., do jedného mesiaca od právoplatnosti nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) č. k. II. ÚS 62/2012-12 z 22. marca 2012 bola prijatá na ďalšie konanie sťažnosť Mgr. M. Ň., B. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 2 CoKR 46/2011.

Podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prerokoval ústavný súd túto vec na neverejnom zasadnutí, keďže sťažovateľ podaním z 27. júna 2012 a krajský súd vo vyjadrení zo 4. mája 2012 vyslovili súhlas s tým, aby sa upustilo od ústneho pojednávania. Ústavný súd vychádzal pritom z listinných dôkazov a vyjadrení nachádzajúcich sa v jeho spise.

Zo sťažnosti vyplýva, že uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 K 22/2011-48 z 28. apríla 2011 právoplatným 5. mája 2011 bolo začaté konkurzné konanie na majetok dlžníka C., s. r. o. (ďalej len „dlžník“). Uznesením okresného súdu č. k. 4 K 22/2011-50 z 9. mája 2011, ktoré sa stalo právoplatným 18. mája 2011, bol sťažovateľ ustanovený do funkcie predbežného správcu dlžníka. Počas výkonu funkcie predbežného správcu sťažovateľ postupne vyhotovil a doručil okresnému súdu v súlade s výrokom uznesenia o ustanovení za predbežného správcu postupne tri podrobné písomné správy o stave zisťovania majetku dlžníka a vykonaných úkonoch. Najprv

elektronickým podaním z 30. mája 2011 doručeným do podateľne okresného súdu 31. mája 2011 zaslal prvú podrobnú písomnú správu o stave zisťovania majetku dlžníka a vykonaných úkonoch. Potom elektronickým podaním zo 7. júna 2011 doručeným do podateľne okresného súdu 8. júna 2011 zaslal druhú podrobnú písomnú správu o stave zisťovania majetku dlžníka a vykonaných úkonoch. Napokon elektronickým podaním z 15. júna 2011 doručeným do podateľne 16. júna 2011 zaslal okresnému súdu tretiu podrobnú písomnú správu o stave zisťovania majetku dlžníka a vykonaných úkonoch. V prípade prvých dvoch správ sťažovateľ z opatrnosti použil pri elektronickom doručení dva alternatívne spôsoby zároveň, a to doručenie prostredníctvom mailu na adresu podatelnaOSBA1@justice.sk, ako aj prostredníctvom portálu <http://portal.justice.sk>. Pri poslednej správe bolo po predchádzajúcom preverení funkčnosti tohto spôsobu doručenia použité iba elektronické doručenie prostredníctvom portálu <http://portal.justice.sk>, pričom vo všetkých prípadoch boli zasielané dokumenty opatrené platným zaručeným elektronickým podpisom. Od duplicitného elektronického podania tretej správy sťažovateľ ustúpil z dôvodu, že v spisovej kancelárii okresného súdu si osobne overil skutočnosť, že predchádzajúce podania boli riadne doručené. Po doručení tretej správy doručil sťažovateľ do podateľne okresného súdu vyúčtovanie hotových výdavkov s návrhom na priznanie odmeny ako predbežného správcu. Požadoval priznanie odmeny vo výške 663,88 € a hotových výdavkov vo výške 425,66 €, ktoré neskôr doplnil o 24 €, teda na celkovú sumu 449,66 €. Uznesením okresného súdu sp. zn. 4 K 22/2011 z 30. júna 2011 bola sťažovateľovi priznaná odmena za výkon funkcie predbežného správcu vo výške 331,94 € a náhrada preukázaných výdavkov vo výške 449,66 €. Na základe odvolania sťažovateľa uznesením krajského súdu č. k. 2 CoKR 46/2011-129 z 22. septembra 2011 bolo uznesenie okresného súdu v napadnutej časti potvrdené. Toto uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 11. októbra 2011 a v Obchodnom vestníku bolo uverejnené 12. októbra 2011. Podľa názoru sťažovateľa uzneseniami všeobecných súdov, a to pokiaľ ide o priznanú výšku odmeny, došlo k porušeniu označených článkov ústavy a dohovoru. Okresný súd priznal sťažovateľovi popri plnej náhrade hotových výdavkov odmenu vo výške 331,94 €, teda zníženú na polovicu oproti výške odmeny, ktorú sťažovateľ uplatňoval. Podľa názoru okresného súdu priznanú odmenu bolo treba znížiť v súlade s ustanovením § 11 ods. 5 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky

č. 665/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Hoci sťažovateľ prvú a druhú správu predložil v súlade s uznesením o ustanovení do funkcie predbežného správcu, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18. mája 2011, tretiu správu nepodal do 28 dní od ustanovenia do funkcie, teda do 15. júna 2011, ale až 16. júna 2011 osobne. Preto došlo k zníženiu odmeny o 50 %. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom poukázal na svoje elektronické podanie z 15. júna 2011 uskutočnené prostredníctvom portálu <http://portal.justice.sk>. Krajský súd síce potvrdil uznesenie okresného súdu, avšak z odlišných dôvodov. Podľa názoru krajského súdu totiž sťažovateľovi začala plynúť lehota na predkladanie jednotlivých správ odlišne, než to on usúdil. S poukazom na ustanovenie § 199 ods. 1 a 9 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“) dospel k záveru, že lehoty na podávanie správ začali sťažovateľovi plynúť nie v deň nasledujúci po dni uverejnenia uznesenia o ustanovení za predbežného správcu v Obchodnom vestníku, ale v deň nasledujúci po dni, keď bolo toto uznesenie sťažovateľovi doručené. Keďže k doručeniu uznesenia došlo 13. mája 2011, lehoty začali plynúť 14. mája 2011. Krajský súd sa odchýlil nielen od právneho názoru okresného súdu, ale aj od ustálenej praxe konkurzných súdov, pričom jeho stanovisko je v rozpore s ustanoveniami § 199 ods. 1, 2, 3, 4 a 9 zákona o konkurze. V skutočnosti však z ustanovenia § 40 ods. 1 zákona o konkurze v žiadnom prípade nevyplýva odlišný spôsob určenia fikcie doručenia, než predpokladá ustanovenie § 199 ods. 9 zákona o konkurze. Tomu nasvedčuje aj skutočnosť, že právoplatnosť takéhoto uznesenia (uznesenia o ustanovení správcu) je v súlade so všeobecne uznávaným výkladom vyznačovaná na rovnopise uznesenia práve v nadväznosti na jeho zverejnenie v Obchodnom vestníku. Aj v danom prípade okresný súd takto postupoval, keď na svojom uznesení č. k. 4 K 22/2011-50 z 9. mája 2011 zverejnenom v Obchodnom vestníku 17. mája 2011 vyznačil právoplatnosť dňom 18. mája 2011.

Sťažovateľ navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy a dohovoru buď v konaniach vedených okresným súdom pod sp. zn. 4 K 22/2011 a krajským súdom pod sp. zn. 2 CoKR 46/2011, alebo alternatívne iba

v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 2 CoKR 46/2011 s tým, aby boli zrušené tak uznesenie okresného súdu z 30. júna 2011, ako aj krajského súdu z 22. septembra 2011, alebo alternatívne len uznesenie krajského súdu z 22. septembra 2011 s tým, aby bola vec vrátená na ďalšie konanie okresnému súdu alebo alternatívne krajskému súdu. Domáha sa napokon náhrady trov právneho zastúpenia advokátom.

Z vyjadrenia podpredsedníčky krajského súdu sp. zn. Spr. 3286/12 zo 4. mája 2012 doručeného ústavnému súdu faxom 4. mája 2012 a poštou 14. mája 2012 vyplýva, že nedošlo k porušeniu označených článkov ústavy a dohovoru. Podpredsedníčka krajského súdu požiadala o vyjadrenie k obsahu sťažnosti predsedníčku senátu krajského súdu, ktorý vo veci rozhodoval. S jej závermi sa v celom rozsahu stotožnila. Podľa názoru predsedníčky senátu krajského súdu odôvodnenie uznesenia krajského súdu v celom rozsahu obostojí. Okresný súd znížil odmenu sťažovateľa o 50 % preto, že nepodal tretiu správu v lehote 28 dní od ustanovenia do funkcie, pričom za začiatok plynutia lehoty na podanie tretej správy považoval 18. máj 2011, teda deň právoplatnosti uznesenia č. k. 4 K 22/2011-52 z 9. mája 2011. Okresný súd vychádzal z ustanovenia § 199 ods. 1 a 9 zákona o konkurze v znení účinnom do 31. decembra 2011, podľa ktorého, ak tento zákon neustanovuje inak, uznesenia a iné písomnosti súdu sa v konaniach podľa tohto zákona doručujú zverejnením v Obchodnom vestníku, pričom ak tento zákon neustanovuje inak, za deň doručenia súdneho rozhodnutia alebo inej písomnosti sa považuje nasledujúci deň po zverejnení súdneho rozhodnutia, alebo inej písomnosti v Obchodnom vestníku. Podľa týchto ustanovení predbežnému správcovi začali plynúť lehoty na podanie správ od 19. mája 2011, t. j. nasledujúci deň po zverejnení uznesenia o ustanovení predbežného správcu. Okresný súd nebral do úvahy formuláciu „*ak tento zákon neustanovuje inak*“, čím nerešpektoval ani ustanovenie § 21 ods. 5 zákona o konkurze v znení účinnom do 31. decembra 2011, podľa ktorého na ustanovenie predbežného správcu sa použijú ustanovenia o ustanovení správcu počas konkurzu, a následne ustanovenie § 40 ods. 1 zákona o konkurze, podľa ktorého správcu v konkurznom konaní ustanovuje súd uznesením, pričom uznesenie o ustanovení správcu súd bezodkladne zverejní v Obchodnom vestníku; uznesenie tiež doručí úpadcovi a správcovi. Toto ustanovenie upravuje doručenie uznesenia o ustanovení predbežného správcu inak, a to jeho doručením predbežnému správcovi. Preto sťažovateľovi začali

plynúť lehoty na podanie správ nasledujúci deň po doručení uznesenia okresného súdu č. k. 4 K 22/2011-52 z 9. mája 2011, t. j. dňom 14. mája 2011. Lehota 28 dní na podanie tretej podrobnej správy o stave zisťovania majetku a vykonaných úkonoch preto skončila 10. júna 2011. Táto správa bola podaná osobne 16. júna 2011. Skutočnosť, či sťažovateľ podľa ustanovenia § 42 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku svoje podanie urobil aj elektronickými prostriedkami 15. júna 2011, je na základe už uvedeného právne irelevantná.

II.

Z uznesenia okresného súdu sp. zn. 4 K 22/2011 z 9. mája 2011 vyplýva, že ním bol sťažovateľ ustanovený dlžníkovi za predbežného správcu. Zároveň bolo sťažovateľovi uložené zistiť majetok dlžníka, vypracovať a predložiť okresnému súdu v lehote 10 dní od ustanovenia do funkcie podrobnú písomnú správu o stave zisťovania majetku dlžníka a vykonaných úkonoch, v lehote 20 dní od ustanovenia do funkcie druhú podrobnú písomnú správu o stave zisťovania majetku dlžníka a vykonaných úkonoch a v lehote 28 dní od ustanovenia do funkcie záverečnú podrobnú písomnú správu o týchto skutočnostiach, v ktorej zároveň vysloví záver o tom, či majetok dlžníka bude postačovať aspoň na úhradu nákladov konkurzu. Z dátumovej pečiatky sťažovateľa na uznesení vyplýva, že uznesenie mu bolo doručené 13. mája 2011. Z doložky právoplatnosti udelenej okresným súdom 19. mája 2011 vyplýva, že uznesenie nadobudlo právoplatnosť 18. mája 2011.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 2 CoKR 46/2011-129 z 22. septembra 2011 vyplýva, že ním bolo v napadnutej časti potvrdené uznesenie okresného súdu č. k. 4 K 22/2011-106 z 30. júna 2011. Podľa názoru krajského súdu pre posúdenie oprávnenosti nároku sťažovateľa na odmenu v celej požadovanej výške 663,88 € je potrebné určiť, kedy mu začala plynúť lehota na podanie tretej podrobnej správy o stave zisťovania majetku a vykonaných úkonoch. Včasnosťou prvej a druhej správy sa krajský súd nezaoberal, keďže krátenie odmeny sa týka len tretej správy. Z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd vychádzal z ustanovenia § 199 ods. 1 a 9 zákona o konkurze, podľa ktorého ak tento zákon neustanovuje inak, uznesenia a iné písomnosti súdu sa v konaniach podľa tohto zákona doručujú zverejnením v Obchodnom vestníku, pričom ak tento zákon neustanovuje inak, za deň doručenia súdneho rozhodnutia alebo inej písomnosti sa považuje nasledujúci deň

po zverejnení súdneho rozhodnutia alebo inej písomnosti v Obchodnom vestníku. Podľa týchto ustanovení sťažovateľovi začali plynúť lehoty na podanie správ od 19. mája 2011, t. j. nasledujúci deň po zverejnení uznesenia o ustanovení predbežného správcu. Okresný súd nebral do úvahy formuláciu „*ak tento zákon neustanovuje inak*“, čím nerešpektoval ani ustanovenie § 21 ods. 5 zákona o konkurze, podľa ktorého na ustanovenie predbežného správcu sa použijú ustanovenia o ustanovení správcu počas konkurzu, a následne § 40 ods. 1 zákona o konkurze, podľa ktorého správcu v konkurznom konaní ustanovuje súd uznesením, pričom uznesenie o ustanovení správcu súd bezodkladne zverejní v Obchodnom vestníku a doručí ho tiež úpadcovi a správcovi. Toto ustanovenie upravuje doručenie uznesenia o ustanovení predbežného správcu inak, a to jeho doručením predbežnému správcovi. Práve preto lehoty na podanie správ začali sťažovateľovi plynúť nasledujúci deň po doručení uznesenia, t. j. 14. mája 2011. Z ustanovenia § 11 ods. 5 vyhlášky vyplýva, že ak predbežný správca nepodá súdu tretiu podrobnú správu do 28 dní od ustanovenia do funkcie, jeho paušálna odmena sa znižuje o 50 % zo základnej sumy. Keďže sťažovateľ prevzal uznesenie okresného súdu 13. mája 2011, 28-dňová lehota na podanie tretej správy mu začala plynúť nasledujúci deň po doručení uznesenia, t. j. 14. mája 2011, a skončila 10. júna 2011. Doručenie tretej správy 16. júna 2011, resp. elektronicky 15. júna 2011 bolo zo strany sťažovateľa uskutočnené po zákonom ustanovenej lehote. Okolnosť, či sťažovateľ tretiu správu urobil aj elektronickými prostriedkami 15. júna 2011, a tým mal dodržať 28-dňovú lehotu, je na základe už uvedeného právne irelevantná. Preto bolo potrebné dospieť k záveru, že okresný súd v zmysle § 11 ods. 5 vyhlášky správne znížil sťažovateľovi jeho paušálnu odmenu o 50 % zo základnej sumy.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo(...) prejednaná(...) súdom(...), ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch(...).

Podľa § 21 ods. 5 zákona o konkurze na odvolanie a ustanovenie predbežného správcu a dohľad súdu nad činnosťou predbežného správcu sa použijú ustanovenia o odvolaní a ustanovení správcu a dohľade súdu nad správcom počas konkurzu.

Podľa § 40 ods. 1 zákona o konkurze správcu v konkurznom konaní ustanovuje súd uznesením; za správcu môže ustanoviť len osobu zapísanú do zoznamu správcov. Súd ustanoví správcu na základe náhodného výberu pomocou technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom; to neplatí, ak ide o ustanovenie správcu na návrh schôdze veriteľov. Uznesenie o ustanovení správcu súd bezodkladne zverejní v Obchodnom vestníku; uznesenie tiež doručí úpadcovi (dlžníkovi) a správcovi.

Podľa § 199 ods. 1 zákona o konkurze ak tento zákon neustanovuje inak, uznesenia a iné písomnosti súdu sa v konaniach podľa tohto zákona doručujú ich zverejnením v Obchodnom vestníku. Uznesenie, ktoré sa zverejňuje v Obchodnom vestníku, sa zverejňuje bez odôvodnenia.

Podľa § 199 ods. 9 zákona o konkurze ak tento zákon neustanovuje inak, za deň doručenia súdneho rozhodnutia alebo inej písomnosti sa považuje nasledujúci deň po zverejnení súdneho rozhodnutia alebo inej súdnej písomnosti v Obchodnom vestníku. Rovnako písomnosti, ktoré sa podľa tohto zákona zverejňujú v Obchodnom vestníku,

sa považujú na účely tohto zákona za zverejnené nasledujúci deň po ich zverejnení v Obchodnom vestníku.

Podľa presvedčenia sťažovateľa je predovšetkým podstatné, že ani okresný súd, ale ani krajský súd neposúdili jeho nárok na odmenu v súlade so zákonom. Hoci okresný súd správne ustálil, že za deň doručenia uznesenia o ustanovení sťažovateľa za predbežného správcu treba považovať nasledujúci deň po zverejnení uznesenia v Obchodnom vestníku, v rozpore so skutočnosťou neprihliadal na doručenie tretej záverečnej správy, ktoré bolo vykonané elektronicky 15. júna 2011, teda v stanovenej lehote. Naproti tomu krajský súd vyložil príslušné ustanovenia zákona o konkurze tak, že lehota na podanie správy začala plynúť nasledujúci deň po doručení uznesenia o ustanovení predbežného správcu sťažovateľovi, teda nie nasledujúci deň po uverejnení tohto uznesenia v Obchodnom vestníku, s tým, že pri takomto výklade začiatku plynutia lehoty podal sťažovateľ správu oneskorene, a to aj v prípade, ak by sa prihliadlo na jeho elektronické podanie z 15. júna 2011.

Okrem toho sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že aj okresný súd považoval svoje uznesenie sp. zn. 4 K 22/2011 z 9. mája 2011 za právoplatné dňom 18. mája 2011, ako o tom svedčí doložka právoplatnosti, ktorú mu vyznačil 19. mája 2011.

Krajský súd trvá na tom, že rozhodujúci bol deň doručenia uznesenia o ustanovení predbežného správcu sťažovateľovi.

Z pohľadu ústavného súdu je potrebné predovšetkým konštatovať, že príslušné ustanovenia zákona o konkurze, ktorých znenie je citované vyššie, vyložili všeobecné súdy odchyľne, pretože kým podľa interpretácie okresného súdu je rozhodujúce, kedy bolo uznesenie o ustanovení predbežného správcu uverejnené v Obchodnom vestníku, podľa názoru krajského súdu za rozhodujúci treba považovať deň, keď uznesenie bolo doručené sťažovateľovi ako predbežnému správcovi.

Vzhľadom na okolnosti daného prípadu ústavný súd nepovažuje za podstatné, ktorý z uvedených výkladov príslušných ustanovení zákona o konkurze je správny. Za rozhodujúcu okolnosť treba totiž v tomto prípade považovať skutočnosť, podľa ktorej

samotný okresný súd poskytol sťažovateľovi 19. mája 2011 úradnú informáciu o tom, že jeho uznesenie sp. zn. 4 K 22/2011 z 9. mája 2011 o ustanovení sťažovateľa za predbežného správcu nadobudlo právoplatnosť 18. mája 2011.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

„Keďže súčasťou princípov právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 ústavy je aj oprávnené očakávanie subjektov práv, že príslušné orgány štátu budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov a že tieto budú správne vykladať a aplikovať, nie je z ústavného hľadiska udržateľné, aby dobromyseľný účastník dovolacieho konania spoliehajúci sa na správnosť informácie o dátume právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu poskytnutej súdom prišiel o súdnu ochranu následkom pochybenia, ktorého sa dopustil súd.“ (I. ÚS 1/03 v spojení s II. ÚS 48/97)

Vo veci sp. zn. I. ÚS 1/03, v ktorej sa dospelo k už uvedenému zásadnému ústavnoprávnemu záveru, išlo o to, že neúspešný účastník konania podal dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v zákonnej jednomesačnej lehote počítanej odo dňa právoplatnosti rozhodnutia vyznačenej úradne prvostupňovým súdom v rámci doložky právoplatnosti. Dovolací súd však dospel k záveru, že v skutočnosti nadobudlo rozhodnutie

odvolacieho súdu, proti ktorému dovolanie smerovalo, právoplatnosť už skôr. Vychádzajúc z tohto skoršieho dátumu právoplatnosti považoval potom dovolanie za oneskorene podané a odmietol ho bez toho, aby sa ním meritórne zaoberal.

Podľa názoru ústavného súdu sú zásadné závery vyslovené v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 1/03 aplikovateľné aj na predmetný prípad, a to aj napriek určitej rozdielnosti oboch posudzovaných prípadov.

V prípade skúmanom pod sp. zn. I. ÚS 1/03 došlo priamo až k odmietnutiu súdnej ochrany, resp. práva na spravodlivé súdne konanie (*denegatio iustitiae*) podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože dovolací súd sa podaným dovolaním odmietol meritórne zaoberať. Došlo teda k popretiu samej podstaty označených práv. Naproti tomu v teraz posudzovanom prípade krajský súd sa podaným odvolaním sťažovateľa meritórne zaoberal, avšak mu nevyhovel.

Možno konštatovať, že vzhľadom na princípy právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 ústavy, súčasťou ktorých je aj oprávnené očakávanie subjektov práv, že príslušné orgány štátu budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov a že tieto budú správne vykladať a aplikovať, nie je z ústavného hľadiska udržateľné, aby dobromyseľný účastník konania spoliehajúci sa na správnosť informácie súdu o dátume právoplatnosti uznesenia ukladajúceho mu splniť určité povinnosti v stanovených lehotách nedostal súdnu ochranu svojich práv v plnom rozsahu následkom pochybenia, ktorého sa dopustil súd v súvislosti s informáciou o dátume právoplatnosti uznesenia.

Vzhľadom na uvedené úvahy treba záver krajského súdu, podľa ktorého bola odmena pre sťažovateľa z dôvodu oneskoreného podania tretej správy právom krátená o polovicu, považovať za arbitrárny. Ústavne súladný výklad mal totiž vychádzať pri stanovení začiatku plynutia 28-dňovej lehoty na podanie správy z dátumu právoplatnosti, ako tento vyznačil okresný súd na uznesení sp. zn. 4 K 22/2011 z 9. mája 2011. Preto došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Berúc do úvahy citované ustanovenia ústavný súd zrušil uznesenie krajského súdu č. k. 2 CoKR 46/2011-129 z 22. septembra 2011 a vec mu vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu). V ďalšom bude povinnosťou krajského súdu riadiť sa právnym názorom ústavného súdu. Bude teda potrebné meritórne sa zaoberať odvolacou námietkou sťažovateľa, podľa ktorej tretiu správu podal v stanovenej 28-dňovej lehote, keďže 15. júna 2011 ju doručil aj elektronicky popri osobnom doručení vykonanom 16. júna 2011.

Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 261,82 €, a to za dva úkony právnych služieb v roku 2011 po 123,50 €, ako aj za dva režijné paušály po 7,41 € (bod 3 výroku nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2012